

Pitkään tukossa olleen sepelvaltimon avaus, CTO

Yleistä toimenpiteestä

Sinulla on todettu sepelvaltimoiden varjoainekuvauksessa täydellisesti tukkeutunut suoni tai suonia. Tukos on tarkoitus avata CTO (chronic total occlusion) -pallolaajennushoidolla. Toimenpiteessä käytetään erikoistekniikoita ja se on pitkäkestoisempi ja vaativampi kuin tavallinen pallolaajennus.

Ennen toimenpidettä

- Tarkista, että ranteiden ja nivustaipeiden iho on terve.
- Saat erillisen ohjeen lääkityksestä ja ravinnosta olostasi.
- Huomioi jo sairaalaan saapuessasi, että autolla ajaminen on kielletty toimenpidepäivänä.

Toimenpiteen aikana

Toimenpiteen suorittaa kaksi erikoislääkärää. He valitsevat tilanteen mukaan ahtaumakohtaan aukaisemiseen tarvittavat menetelmät ahtauman laadusta riippuen. Toimenpide tehdään paikallispuudutuksessa vieden katetrit ranteiden ja/tai nivusten valtimoiden kautta sepelvaltimoon.

Toimenpide kestää kauan ja sen ajan sinun tulee olla liikkumatta. Hoitaja on paikalla ja auttaa sinua tarvittaessa. Voit pyytää kipulääkettä, esimerkiksi selkäkipuun, ja sinulle voidaan laittaa virtsakatetri. Itse toimenpide on kivuton.

Avattu suoni laajennetaan pallolla ja ahtaumakohtaan laitetaan yleensä stentti eli verkkoputki.

Toimenpiteen jälkeen

- Kotiutus ja jälkihoito lääkärin ohjeen mukaan. Varaudu myös jäämään sairaalaan seurattavaksi yhdeksi yöksi.
- Sairauslomaa on muutamasta päivästä viikkoon.
- Vältä raskaita ruumiillisia ponnistuksia, saunomista ja pitkiä kävelymatkoja kahden päivän ajan. Yleensä pistokohdat paranevat viikon sisällä, jonka jälkeen normaalille päivittäisille toiminnoille ei ole rajoituksia.
- Lääkitys lääkärin ohjeiden mukaan.

Toimenpiteen turvallisuus

Pallolaajennus ei ole koskaan täysin riskitön, mutta siihen liittyvät vakavat haittatapahtumat (paikallinen verenvuoto, sepelvaltimon tukkeutuminen, aivoverenkiertohäiriö, sydänpussin täyttyminen, kuolema) ovat hyvin harvinaisia (alle 0,5 %). Johtuen erikoismenetelmien käytöstä pitkään tukossa olleen suonen avaustoimenpiteeseen liittyvät riskit ovat hieman tavanomaista pallolaajennusta suuremmat.

Pistospaikalle kehittyy usein pieni mustelma, joka paranee muutamassa viikossa.

Ota yhteyttä hoitavaan yksikköön

- Jos sinulla on kuumetta tai infektio.
- Jos epäilet olevasi raskaana. Toimenpiteessä käytetään röntgensäteitä.

Sydänsairaudet.fi tarjoaa tietoa aikuisten sydänsairauksista, niiden hoidosta sekä ennaltaehkäisystä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.